

Djaan gailie parhe

Bhaag 1

Djaan gailie parhe

We kunnen lezen

bhaag 1

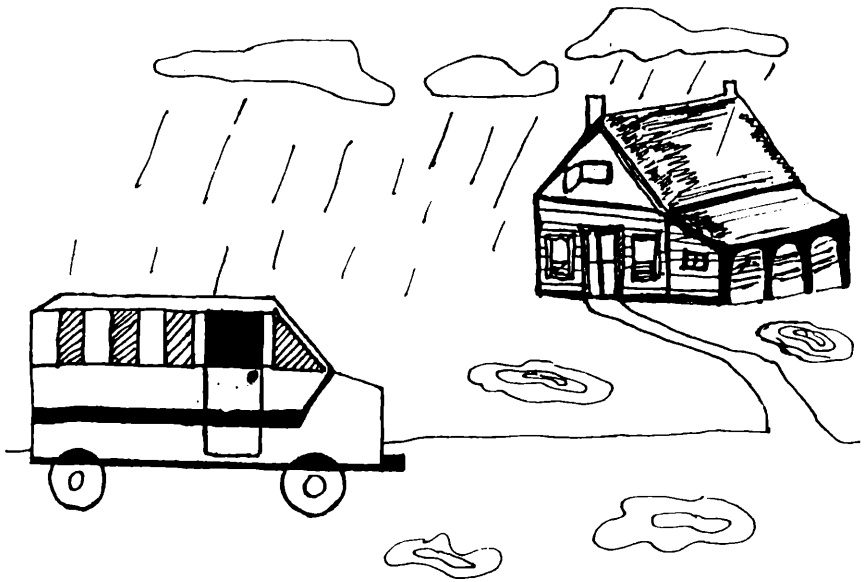
Instituut voor Taalwetenschap
Paramaribo

Samenstelling en Nederlandse
vertaling: A. L. Bosch

Serie leesboekjes in het Sarnami Hindoestani

© 1986 Instituut voor Taalwetenschap
Alle rechten voorbehouden
Tweede herziene druk 1996 3C

Printed in Suriname

Barkha ke tem

Ek dien etana barkha barsal raha kie angana me paanie bhar gail raha. Aur larkan skoel na djaai paais raha.

Tab biehaan bhare phieno sabere barse lagal. Tab gaarie aail sab larkan ke ghare se legail skoel me.

Oe dien talak aise raha kie gaarie na aawat raha hamlogke ghare se lewe. Djab bahoet djor se barkha barsal tab hamlog skoel na djaai pailie. Tab hamlog ghare khoeb barhia se khelat rahielie aur bhie kabhie kabhie djhagara karat rahielie.

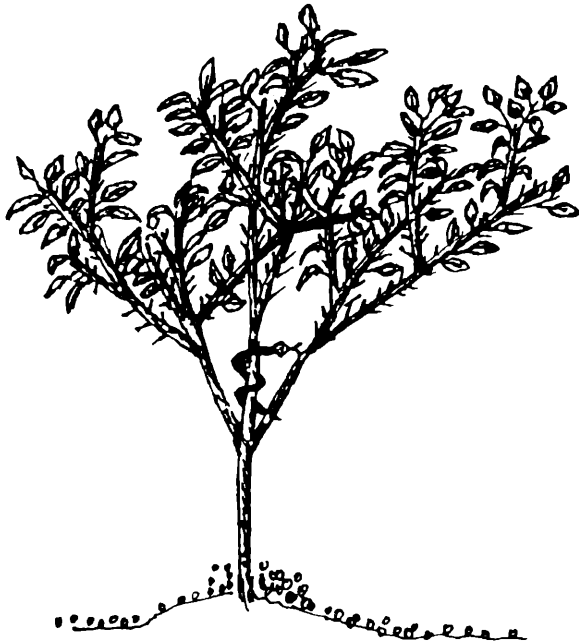
Neboewa ke per

Hamlogke ek neboewa ke per hai. Aur oe per me dher neboewa pharal hai. Djab hauwa tjale hai tab dher neboewa tjoewe hai.

Ek dien neboewa ke per par ekgo saap raha. Tab kaise hamlog neboewa toerie? Saap to khaalie baithe taakat raha. Aur djab hamlog laathie bieglie tab saap koede lagal.

Tab hamaar maai bolies: "Tjhor de, hamlog ab neboewa na toere k'hoi. Djab saap tjal djaai tab phieno toere k'hoi."

Hamlog maangat rahielie sarbat banaawe, bakie na banaai pailie. Sab neboewa gierke sar gail. Tab hamlog gailie doesar per me dekhe. Tab dekhlie kie oman ekaatgo pharal hai. Tab hamlog neboewa ke toerke sarbat banaai pailie.

Parsiena bowe

Djab ek aadmie maange hai parsiena bowe tab pahiele ekgo bieja djamaaiga. Tab djab barka hoi djaai tab sabal se ekgo hol khodiega. Bas plansoe ke hol me dharke top deiga. Djab koetjh dien baad oman parsiena pharie, tab oe aadmie khaai sokiega. Aur bhie betj sokiega.

Djab parsiena ke per me bemaarie rahiega tab aadmie ke tjaahie pompoe me dawaai bharke spoitie kare ke. Dawaai se oke tjaahie batjaaike rahe ke. Djab hauwa tjalie, tab na tjaahie spoitie kare ke.

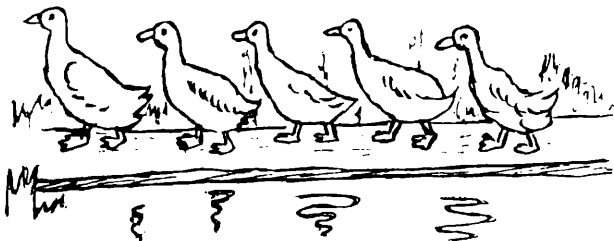
Parosien aur doksie doksa

Ek parosien ke dher doksie doksa raha. Doksie log anda dewat raha aur parosien ke dher battja raha.

Bakie oe doksa ke maarke aur gos banaaike kha leis.

Koetjh dien baad oe bolies:
"Hamaar doksie anda na dewe hai."
Tab oe doesar djagaha se ek doksa kienke laais. Tab doksie phien se anda dewe lagal.

Tab oe apane me bolies: "Ab ham doksa ke gos na banaaike khaabe. Ham doksie doksa ke posab."

Boerhia, boerhwa aur larkan

Ekgo boerhia aur boerhwa raha. Oelogke doi larkan raha. Launda ke naam Bietan raha aur larkie Tjeija bolaawal gail.

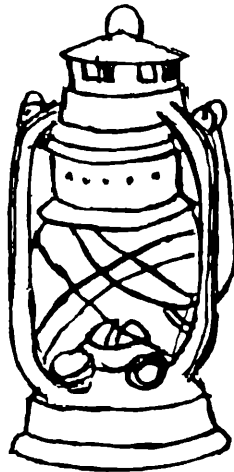
Ek dien Bietan ka karies? Aapan maai ke tjieraag oethaaike djhalaasie me biege deis.

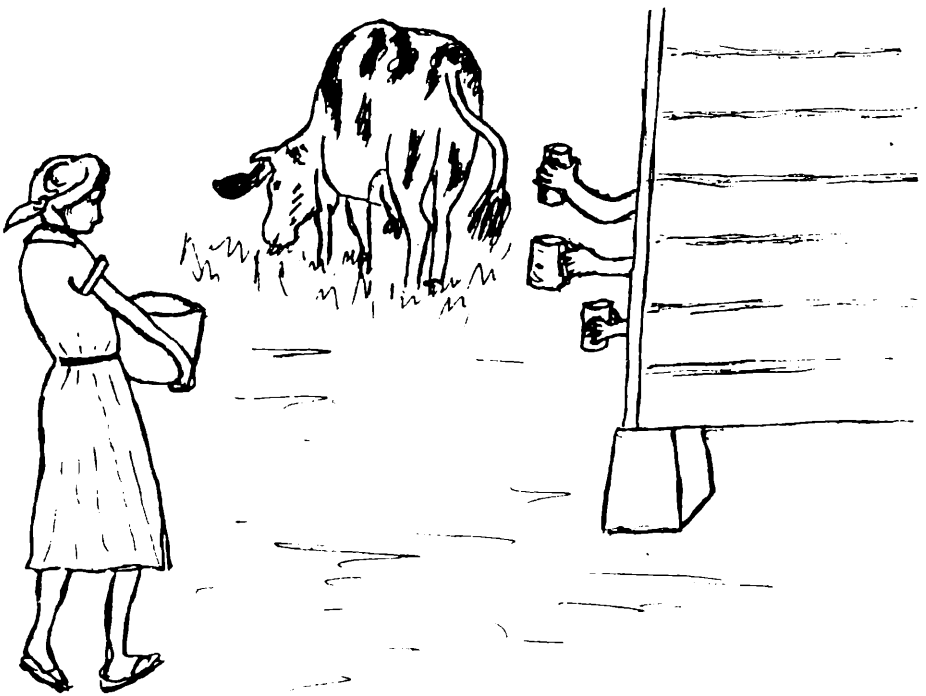
Djab raat bhail tab maai bole: "Tjieraag kaaha hai?" Tab Bietan bole: "Ham na djaaniela."

Tab maai ghar bhar me tjieraag khodjies, bakie na paais. Aur oesabke khaalie ekgo tjieraag raha.

Bas maai ka karies? Ekgo flaambo banaais, tab oke baaries. Tab sabhan flaambo baarke khaaik khaais. Tab djab Bietan gail soete tab sotjies: "Tjieraag ke hamahie bieglie hai."

Tab djab saber bhail tab Bietan gail tjieraag ke khodjke laais. Tab maai bolies: "Tjieraag kaaha raha?" Tab oe bolies: "Ham djhalaasie me biege deilie rahielie." Ab maai bolies: "Aadj se aisan kaam kabhie na kariehe."

Aurat gaai doehe

Ekgo aurat raha aur oke tjaargo gaai raha. Rodj sabere oke tjaahat raha oman se doeigo ke doehe ke.

Tab djab maai gaai doehke aawe tab larkan gielaas leike koekroe me thara rahe doedh lewe khaatien. Bakie maai bole: "Na abbe, ham doedh na dei sakab. Pahiele doedh ke ham khaulaabe, nahie to hamlog bemaar hoi djaabe." Tab djab doedh khaul gail, tab maai larkan ke bolaais doedh lewe ke.

Bas doedh djarat raha aur oedjlaaike ek larka ke oeppar.

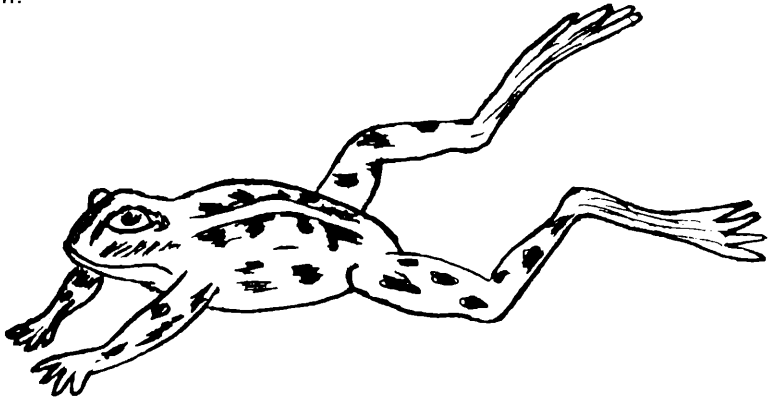
Tab maai oke daaktar lage legail. Tab daaktar bolies: "Otana kharaab na hai." Tab oe dawaai laga deis. Tab ek hapta baad me attjha hoi gail raha.

Saap per par

Ekgo kersie ke per raha aur opar ek saap raha. Per me etana kersie pharal raha! Ekdam laal dekhaat raha. Aur saap ohie per par baihke djieb niekaase aur bhiettar kare.

Dar ke maare koi na djaai paawe kersie toere. Saap hoewa par raha djab lek sab kersie na djharke gieral. Tab saap oetarke gail droifie ke per par. Tab tjiekhies droifie ke, tab apame me bolies: "Ie to aur mietha hai."

Sab manai log maange hai droifie khaai, bakie saap to opar baihke kha hai. Oe hoewa ek hapta baihke khoeb droifie khaais. Aur djab okar pet bhar gail tab oetarke tjal gail.

Megha aur okar meheraaroo

Toelog dekhle baat ekgo megha kabhie kabhie aapan meheraaroo ke kandha par baithaaike rodj sandjha ke ghare ledja hai. Oesabke ghar ek rakam ke hol hai. Oesab bhie paanie me rahe hai.

Tab djab megha ke paanie me pare hai tjale ke, tab bole: "E meheraaroo! Toe to garhoe baate." Tab

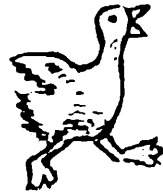
meheraaroo bole hai: "Bestar rahat kie ham oetar djaai."
Tab doeno paidar paanie me koedat koedat djaat raha.

Tab meheraaroo bole hai: "Hamke phieno kandha par lei le." Tab megaha bolies: "Attjha, aaw baith." Bas doeno phieno paanie me koedat koedat tjalat raha.

Moes, moergie aur doksie ke battjan

Ekgo aadmie raha. Ek raat ke oe ka karies? Djab thora andhiaar hoi gail tab oe gail moergie aur doksie ke battja darba me band kare. Tab oe khaderke sab battjan ke ledjaat raha.

Bas ohie me ekgo barka moes battjan ke sanghe darba me gail. Aur aadmie na dekhies raha.

Tab aadmie bolies: "Ab ham sab battjan ke band kar deilie. Attjha, hamaar kaam don hoi gail."

Bakie darba me moes battjan ke ie matha se oe matha dhauraawat raha. Aur battjan apane me sotjies: "Ie ka hai? Hamlogke tjaahie raat me soete ke, bakie hamlog khaalie ie matha se oe matha dhauriela. Aur hamlog khaalie tjiellaaila."

Aur moes sotjies: "Ab to ham gos pailie." Aur oe na djaane kaun waala ke oe pakarke khaai.

Tab aadmie soenies kie battjan ketana tjiella hai. Tab djab gail dekhe tab dekhe ekgo barka moes darba me hai. Tab oke bahare niekaaries.

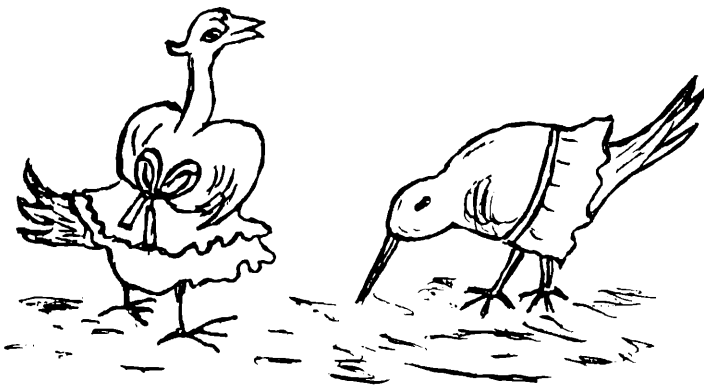
Tab moes bolies: "Ab to pet bhar gail aur hamke koi na maar paais."

Kauwa aur Roitie

Doeigo tjierai raha. Ekgo ke naam Roitie raha aur ekwa ke naam Kauwa raha.

Ek rodj doenoe apane me naatjat raha. Tab Roitie bolies: "Dekh, ham ketana barhia naatjiela." Tab Kauwa potjie hielaaike bolies: "Dekh, ham auro biesaal naatjiela." Tab Roitie bole: "Ham naata baatie, ohie se ham etana barhia naatjiela." Tab doeno bolies: "Tjalie dja aina ke aage naatje. Tab dekhe k'hoi ke barhia naatje hai." Tab Kauwa bole: "Ha, tjalie dja."

Tab doeno aina ke aage potjie hielaaike naatje lagal. Tab Kauwa bolies: "Dekhe hai? Ham sab se barhia naatjiela." Tab Roitie bole: "Na, tor potj lamba hai. Toe na barhia naatje hai." Tab Kauwa bole: "Ham djaaila. Toe doesar koi ke khodj leihe naatje ke." Bas Kauwa tjal gail aur Roitie takte akel rahie gail.

Gotro me matjhrie

Ekgo gotro me paanie raha aur paanie me bhie matjhrie raha. Tab djab manai log hoewa se paas howe tab dekhe paanie me khaalie matjhrie hai.

Matjhrie ke sanghe bhie ekgo logo logo raha. Bakie koi na oke dekhies. Manai log khaalie bolies: "Oe gotro me dher matjhrie hai."

Tab ek aadmie djab gail katia lāgaawe tab logo logo katia me ke tjaara khaaike tjal gail. Tab aadmie sotje kie: "Kaise ham matjhrie na paaila?" Tab ekwan manai log bolies: "Lagaai dja, abbe paai k'hoi."

Tab ant me sattje ke ekgo logo logo ghietjies. Tab sab koi bolies: "O, ie katia ke khaaik khaat raha!" Tab sabhan logo logo ke maar dhaarie aur sab koi tjal gail ghare.

Auto dhowe

Ek dien ek aurat aapan auto dhowat raha. Aurat bolies: "Auto dho lei, tab ham djaab ghoeme." Tab paanie baltie me bharke laais.

Auto ke bagal me ekgo gotro raha. Ekgo tjhota gotro raha aur eman bahoet paanie na raha, khaalie tjahata.

Tab djaise aurat soeroe karies dhowe ke, taise oman gier paral! Bole: "Oho! Ham gotro me kaise gier paral? Ham oeppar se bhiedj gailie."

Tab oe thara bhail Tab dekhe okar paatjhe khaalie tjahata lagal hai. Tab aurat bolies: "Laaw ham aisahie auto ke dhoi dei, tab djaab nahaai."

Aur djab oe auto dhowat raha tab kapra me se khaalie tjahata tjoewat raha.

Sjarda aur Tjietra

Ek Sjarda naam ke larkie raha. Oe rodj skoel djaat raha. Okar sanghatia ke naam Tjietra raha. Oesabke ekgo juffrouw parhaawat raha. Djab larkan koetjh na djaane tab aurat oesabke halla kare. Ie larkan ke na attjha lagat raha.

Tab ek dien ie doeno apane me batiaais kie:
"Aakhiel ie to rodj hamlogke rasta se dja hai." Tab ekwa bolies: "Ha, toe koetjh bolle." Bolies: "Tjalie daam par, tab hamlog santie koerha kar debe. Tab djab oe baiskiel par djaai tab djaroe koerha par tjalaiga, bas oeloet parie. Tab oe djaan djaai kaise oke tjaahie hamlogke parhaawe ke."

Djaise oe bolies raha, oisane karies.

Tab sandjha ke djab Tjietra ke baap aail ghare, tab dekhe daam par santie koerha karal hai. Tab oe sabal leike sab baraabar karies. Aail ghare aur aapan aurat se bolies: "Ham daam par santie abbe baraabar karke aaila, nahie to koi gier djaai."

Sjarda aur Tjietra ie baat soenke sarmaai gail. Baap to ek doesare sotjat raha aur ie auro barhia hai.

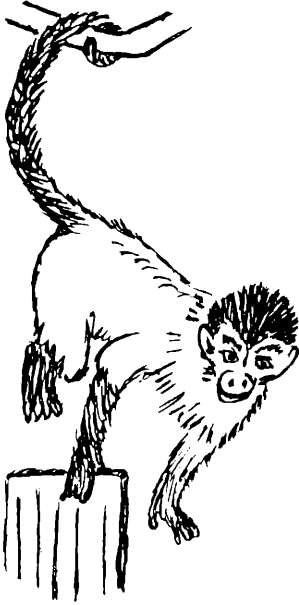

Ghaas

Barkha ke tem me tarkaarie na thiek se djame hai. Bakie ghaas khoeb djame hai! Aur dekhiehe tarkaarie ke djagaha me khaalie ghaas djamal hai. Toe ghaas oekhaarat oekhaarat thak djaihe. Aur sab oekhaarke don hoi djaihe, tab dekhiehe phieno ghaas djamal aawe hai.

Tab bestar gaai ke tjhor de djaai sab ghaas kha lewe. Tab na parie ghaas oekhaare ke.

Boerhian aur bandar

Ek djagaha hai djaaha khaalie boerhian posa hai. Oe djagaha ke paatjhe djangal hai. Aur saampoe bhie hai. Saait oman matjhrie hai, ham na djaaniela.

Ek dien boerhia ke khaai ke tem aail. Tafra par sabhan paletie aur gielaas setiaais raha. Bakie ekko manai abbe na aail raha.

Bas paatjhe ke djangal me se ekgo bandar aaike ekgo palietie leike djaat raha. Oe sotje "le to khaaik hai!"

Bas atjakke me oe paletie ke gieraaike phor deis.

Tab hoewa ke manai log soenke aur bolies: "Ke kaun tjielj phories hai" Tab dekhies ekgo bandar dhaural paatjhe djangal me dja hai.

Baad me bandar ka karies? Oe aaike ek boerhia ke gorpotjna oethaaike ledjaat raha. Tab ek djane dhauraaike tjiienies. Tab bandar sotjies: "Kaise hamaar sab tjielj iesabhan tjiien lewe hai?"

Tab phien ek dien sab koi baithe khaat raha. Bas bandar aaike ekgo aurat ke gor sohoraawe lagal djeme ohoeke sabhan khaaik dewe. Bas aurat tjaukke tjiellaai lagal. Bas bandar bhaagal. Tab sabhan ekgo siepaahie bolaais. Aur oe bandar ke pakarke legail aur darba me barhia se posies.

Moergie aur moerga

Ekgo moergie aur moerga sanghe darba me rahat raha.

Tab djab saber howe tab moergie moerga ke djagaawe aur bole: "Na tjiellaihe? Ka, ab to saber hoi gail." Tab moerga bole: "Ham to nien ghietjat rahielie."

Bas moerga aapan pakhana phatkaaries aur tjiellaais d'or se. Tab sab manai djaag gail.

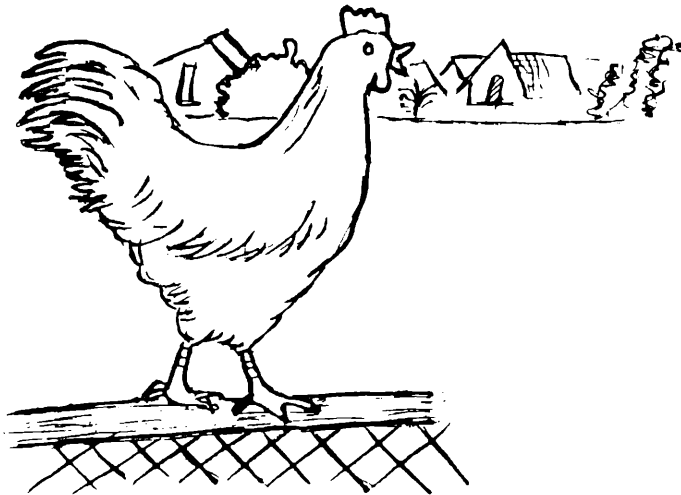
Tab moergie bole: "Ha, dekhle, moerga? Toe djaane hai tjiellaai."

Bole ab hamlog khaai paawe k'hoi." Tab moergie aur moerga ke sabere khaaik mielal.

Djab doeno khaai tjoekal tab apane me bolies: "Khoeb khailie dja, na? Pet bhar gail ab."

Tab moergie bole: "E moerga, ab to ham anda debe." Tab moerga bole: "Dei de, na." Bas moergie anda deis aur moerga soeroe karies tjiellaai ke.

Aur aadmie log aaike anda lei leis.

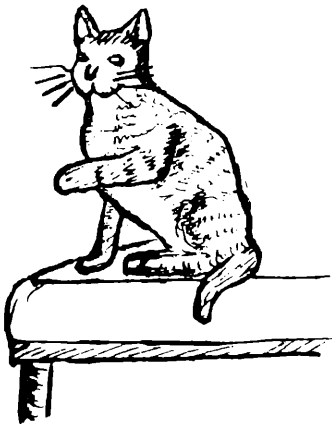
Sandjha ke bret

Ek dien ham gailie aapan aadjie lage. Oe betjaarie akel rahe hai.

Djab hamlog sandjha ke bret khaat rahielie tab koetjh aaike hamke karboties. Tab ham na khiaal karlie aur ham sotjlie kie koetjh hai djaise tjaltjata. Bas ham tjiellailie, tab dekhlie kie khaalie bielaar hai. Aur bielaar etana djor se bhagal!

Tab hamme hase lagal. Tab ham bielaar ke bolaaieke ek toekkara kaasie deilie. Ie oke bahoet attjha lagal.

Djab khaai tjoekal tab djaaieke koersie par baithke nahaai lagal. Oe apane me sotjies kie "Laaw naha lei, nahie to hamaar maai hamke bedie par na soetaai."

Tab djab nahaai bhail tab okar maai bole: "Aaw, ab soet aur tjaddar orh lei dja, nahie to maskieta kaat lei, tab phoel djaaiga."

Aisane aadjie aur bielaar raat bhar bedie par soetal.

Aam ke per ke tare

Ekgo aam ke per raha. Oman dher aam pharal raha. Oe aam ke per daam ke kienaaare raha. Sab gaaw ke larkan djaaie dekhe kab aam pakiege. Oesabke bahoet attjha lagal aam khaai ke.

Aisane larkan rodj djaai dekhe, aur bhie aam ke per ke tare khodje. Tab sabhan ekaatgo aam per ke tare paais. Tab leike gail ghare aur aapan maai baap ke dekhaais. Bolies: "Dekh, aam to pak gail."

Tab baap bolies: "Ha. Larkan, soen. Per ke tare na djaaike thara hoihe dja, nahie to djab hauwa tjaliiega tab aam toelogke moerie par gieriega."

Tabbo sab gaaw ke larkan djaai per ke tare thara aam biene khaatien aur ekaat larkan na djaane kie aam moerie par gier djaai sakie.

Bas hauwa tjale lagal aur pakal aam gieral. Ekgo ek larka ke moerie par gieral. Tab oe larka aapan moerie pakarle gail ghare. Tab djab ghare pahoetjal tab rowe lagal. Tab okar maai bolies: "Ka bhail?" Tab larka bole: "Ekgo aam hamaar moerie par gier paral. Tab maai larka ke moerie paanie se dhois aur kapra se lapet deis aur bolies: "Dja soet."

Raanie aur raadja

Ekgo raanie aur raadja raha. Ek same oesabke dhaan pakal raha. Tab oesab djaat raha dhaan kaate. Oesabke bhie ekgo koetta raha. Okar naam Motie raha.

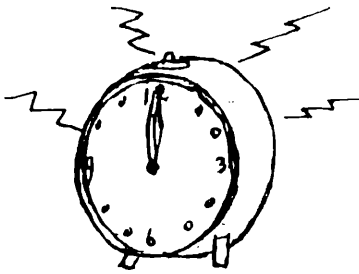
Djab oelog gail dhaan kaate, tab raanie aapan aadmie se bolies: "Motie ke na laaw." Tab raadja bolies: "Oe ghare akele ka kariega?" Tab raanie bolies "Attjha, tab lei le aaw."

Tab djab oesab khet me pahoetjal tab Motie se bolies: "Toe narjar ke per ke tare baithiehe." Motie gail baithe.

Raanie bhaat laais raha khaai khaatien. Oe bhaat per ke thare dhar deis. Tab djab dhar deis tab raadja se bolies kie: "Motie na khaaiga." Tab doeno gail dhaan kaate.

Tab djab khaai ke tem aail tab oesab dekhe kie sab bhaat tarkaarie Motie khaaike don kar deis. Tab raanie bole: "Ham bolat rahielie kie Motie na kha lei. Bakie oe sab khaais. Ab hamlog kaun tjiedj khaabe?"

Gadaha aur parosien

Ekgo gadaha raha. Oe sotjies kie oe bahoet tjalaak hai aur bolies: "Ham djaaniela gharie dekhe." Tab djaaieke parosien ke gharie laais. Tab oe eke tafra par dharke bolies: "Rodj ham laatie lek soetal rahielia aur hamke koi na aawe hai djagaawe. Ab ham gharie setie karke soetabe."

Tab djab sandjha bhail tab parosien aapan gharie khodje lagal bakie na paais. Aur gadaha gharie ke setie karies baara badje raat ke. Oe sotjies kie: "Djab ie gharie bolie tab saber hoi djaai." Aur gharie aapan bagal rakhke soet gail.

Bas raat bietj me gharie bole lagal. Aur parosien aapan ghar me soenke sotjies: "Hamaar gharie kaaha bole hai?" Gadaha bhie djaag gail aur bolies: "Abbe to saber na bhail hai.

Tab parosien andhiaar me gail gadaha lage aur bolies: "Toe hamaar gharie leile hai.

Tab gadaha bolies: "Ha parosien. Hamlog doeno djaag gailie." Tab parosien bolies: "Toe na djaane hai setie kare." Tab gadaha bolies: "Djie na, parosien." Tab parosien bolies: "Attjha, gharie hamme de. Tab aadj se ham toke rodj djagaabe." Sotjies: "Oe sattje ke gadaha hai."

Baby paida bhail

Ekgo aadmie raha. Oke aurat raha aur oelogke pahiel a baby aawat.

Tab djab tem aail tab aurat bolies: "Ab ham baby paabe." Tab aadmie gail aur ekgo auto bolaaie laais. Aurat ke leike daaktar lage gail. Tab daaktar aurat ke bhiettar leis. Daaktar ke ghar me ek kothrie raha aurat log khaatien djaun ke baby paida howe hai. Daaktar aadmie se bolies: "Toe bahare rahiehe." Tab aadmie bahare aapan aurat ke agories.

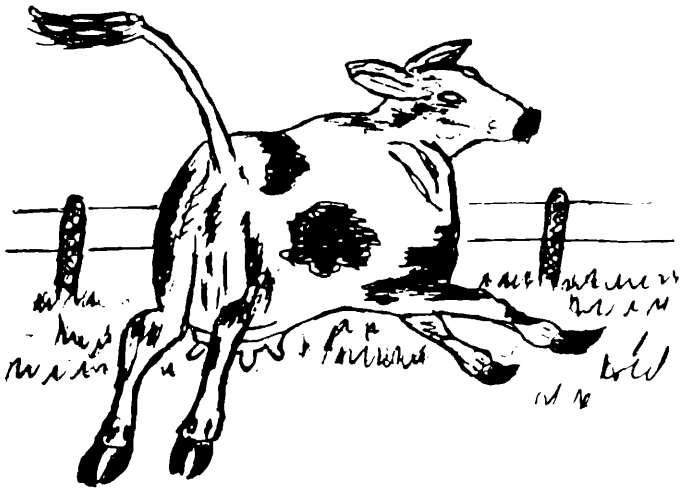
Ek ghanta baad djab daaktar kamaarie kholies tab aadmie haalie se taakies aur dekhies kie okar aurat abbe na aawe hai. Oe daaktar se poetjhies: "Hamaar aurat kaaha hai? Ab to sandjha hoi gail hai." Tab daaktar bolies: "Toe ghare dja. Biehaan sabere aihe." Aadmie tjal gail ghare, bakie oe raat ke na soet paais.

Tab sabere aadmie saukere phieno gail daaktar lage. Bas djab kamaarie khoel gail tab dekhies kie okar aurat ekgo tjhota baby leike koersie par baithal hai! Aadmie haalie se baby ke lei leis aur tieno gail ghare.

Hoewa par aadmie aapan aurat aur baby ke khoeb barhia se sewa karies. Oe kapra dhoike pasaar deis aur khaaik pakaais aur bartan dhois.

Oe doeno bahoet khoesie raha aur bolies: "Hamlog aapan larka ke barhia se posab."

Gaai aur battja

Ek gaai aur battja raha. Ek dien oe doeno saibaana me se atjakke me daam par niekas paral. Aur daam par dher auto tjalat raha. Tab gaai aur battja iedhar oedhar dhaure lagal. Aur djab oelog thak gail tab bietje daam par thara hoi gail. Tab gaai aapan battja se bolies: "Kantie hoi dja." Bakie gaai apane bietj daam par thara raha.

Tab ekgo aadmie dekhies ka howe hai. Oe gail gaai ke pakare khaatien. Djaise oe gaai ke tatai pakaries, taise gaai aapan tatai djor se ghietjke auro koetjh doer me djaaike thara bhail.

Tab ek doesar aadmie pakaries. Tab gaai phien se aapan tatai ghietjies aur aadmie gier paral.

Tab ant me ekaat mardaana log aaieke gaai ke tatai pakarke oke ekgo barka per me baanhies. Aur oesab battja ke bhie pakaries. Tab doeno ke phien se saibaana me legail aur phaatak khoeb thiek se band karies.

Regentijd

Op een dag had het zo hard geregend dat het erf helemaal onder water stond. De kinderen konden niet naar school.

De volgende morgen begon het weer te regenen. Maar toen kwam er een bus om de kinderen naar school te brengen.

Vroeger kwam er geen bus om ons te halen. Als het hard regende konden we niet naar school. Dan speelden we fijn thuis, maar we maakten ook wel eens ruzie.

De lemmetjesboom

We hebben een lemmetjesboom en er zitten veel vruchten aan. Als het waait vallen er een heleboel lemmetjes af. Maar in die boom zit een slang. Hoe kunnen we nu lemmetjes plukken? Die slang zit daar maar te kijken. En als we een stok naar hem gooien, springt hij misschien op ons af.

M'n moeder zei: "Laat hem met rust. We kunnen nu geen lemmetje plukken. Als die slang weg is, plukken we weer."

We wilden eigenlijk zuurwater maken, maar dat kon nu niet. Alle lemmetjes vielen van de boom en lagen te rotten. Toe gingen we in een andere lemmetjesboom zoeken. Daar zagen we een paar rijpe lemmetjes. We plukten ze en zo konden we toch zuurwater maken.

Het planten van sinaasappelbomen

Als iemand een sinaasappelboom gaat planten, laat hij eerst een pit ontkiemen. Als het plantje wat groter wordt, graaft hij met een schop een gat in de grond. Daar zet hij de plant in en dekt de wortels af met aarde. Later zullen er sinaasappels aan komen. Die kan hij dan eten of verkopen. Als de boom ziek wordt moet die persoon een spuitapparaat met een bestrijdingsmiddel vullen en de boom bespuiten. Men moet wel voorzichtig zijn met zo'n bestrijdingsmiddel. Als het waait moet er niet gespoten worden.

De buurvrouw en haar eenden.

Een van onze burens had een heleboel eenden. Ze legden veel eieren en zo kreeg de buurvrouw een heleboel jonge eendjes. Ze at alleen de mannetjes-eenden.

Na een tijd zei ze: "Mijn eenden leggen geen eieren meer." Toen heeft ze ergens weer mannetjes-eenden gekocht en ze zei: "Nu eet ik de mannetjes niet meer op, ik zal voortaan vrouwtjes- en mannetjes-eenden kweken."

Twee oude mensen en hun kinderen

Er waren eens een oude man en een oude vrouw die twee kinderen hadden. De jongen heette Bietan en het meisje Tjeija.

Op een dag haalde Bieta iets uit. Hij pakte zijn moeders lamp en gooide hem in de struiken.

Toen het avond werd, zei moeder: "Waar is de lamp toch, Bietan?" Hij antwoordde: "Ik weet het niet." Moeder doorzocht het hele huis maar vond hem niet. En ze had meer 'e'en lamp. Toen maakte ze een fakkel en stak die aan voor die avond. Ze aten bij het licht van de fakkel. Toen Bietan die avond ging slapen dacht hij: "Ik heb die lamp weggegooid."

De volgende morgen ging hij de lamp zoeken en vond hem. Z'n moeder vroeg: "Waar was hij?" Toen zei Bietan: "Ik had hem in de struiken gooid." "Dat moet je nooit meer doen, hoor," zei z'n moeder.

Koeien melken

Er was eens een vrouw die vier koeien had. Elke morgen moest ze er twee van melken. Als moeder terugkwam, stonden de kinderen in de keuken al klaar met een glas. Maar dan zei moeder: "Nee, jullie krijgen nog niets. Ik ga de melk eerst koken."

Als de melk gekookt was, riep ze de kinderen. Die melk was heet en op een keer kwam het op 'e'en van de kinderen terecht.

Moeder bracht het toen naar de dokter. Die zei: "Het is niet zo ernstig," en deed iets op de wond. Een week later was de wond weer genezen.

De slang in de boom

Er zat eens een slang in de boom, in de kerseboom. Aan die boom zaten zoveel kersen dat hij helemaal rood was. En daar zat die slang, die steed z'n tong naar buiten stak en weer binnen haalde.

Niemand durfde kersen te plukken. Die slang bleef daar zitten totdat de kersen gingen rotten en eraf vielen. Toen kwam hij eruit en klom in een druiveboom. Hij proefde een druif en zei bij zichzelf: "Deze zijn nog lekkerder."

Iedereen wilde druiven eten, maar nu zat die slang daar. Hij is er een week blijven zitten en heeft een heleboel druiven gegeten. Toen hij genoeg had, is hij naar beneden gekomen.

De kikker en zijn vrouw

Jullie hebben wel eens gezien hoe een kikker elke avond zijn vrouw op zijn rug naar huis brengt. Hun huis is een soort hol. Ze leven ook in het water.

Toen ze zo door het water voortgingen, zei de kikker eens tegen z'n vrouw: "H'e vrouw, wat ben je toch zwaar." "Nu," zei z'n vrouw, "dan kan ik beter van je rug af gaan." Toen sprongen ze elk op hun eigen poten door het water.

Even later zei de kikkervrouw: "Neem me toch maar weer op je rug." "Goed hoor, zei haar man, "kom maar zitten." En zo sprongen ze samen weer verder.

De rat en de kuikens

Eens maakte een man 's avonds een vergissing. Toen het een beetje donker werd, wilde hij de jonge eenden en de kuikens in het hok opsluiten. Hij dreef ze er allemaal in.

Maar samen met de kuikens en de eendjes schoot er ook een rat mee naar binnen. De man had niets gezien en zei: "Ziezo, de kuikens zitten opgesloten. Nu ben ik klaar met m'n werk."

Intussen joeg de rat op de kuikens en rende van het ene eind naar het andere. De kuikens dachten: "Wat is dit nu weer? Wij moeten 's nachts slapen en hier hollen we van het ene eind naar

het andere en we lopen te schreeuwen!" Maar de rat zei: "Nu heb ik lekker vlees," en hij wist nauwelijks welk kuiken hij het eerst moest pakken.

Toen de man hoorde hoe de kuikens tekeer gingen, ging hij kijken wat er aan de hand was. Toen zag hij dat er een rat in het hok zat. Die avond nog heeft hij de rat eruit gelaten. En de rat dacht: "Heb ik even lekker gegeten! En niemand die me pakken kon!"

Kauwa en Roitie

Er waren eens twee vogels. De ene heette Roitie en de andere Kauwa.

Toen ze op een keer samen aan het dansen waren, zei Roitie "Kijk eens hoe mooi ik dansen kan." Maar Kauwa schudde z'n staartveren en zei: "Kijk, ik kan nog veel mooier dansen." "Ik ben kort van stuk," zei Roitie, "daarom dans ik veel beter."

Toen kregen ze een goed idee. "Laten we voor de spiegel gaan dansen, dan kunnen we zien wie het 't beste kan."

Ze begonnen beide met hun staartveren te schudden en te dansen voor de spiegel. "Zie je wel, zei Kauwa, "ik dans het beste." "Nee hoor," zei Roitie, "jouw staart is te lang." Daarop zei Kauwa: "Ik ga weg. Zoek jij maar een ander om mee te dansen." Hij ging weg en Roitie had het nakijken.

Vis in de trens

Er zat water in de trens en in het water zwom vis. Als de mensen voorbij kwamen, zagen ze de vis zwemmen.

Tussen die vis zat ook een logo logo, maar die zag niemand. Iedereen zei: "Er zit veel vis in die trens."

Toen er iemand ging hegeien, at de logo logo het aas op en ging er vandoor. De man dacht: "Hoe komt het toch dat ik niets vang? De andere mensen zeiden: "Blijf maar proberen, je vangt wel wat." En werkelijk, tenslotte haalde hij een logo logo op!

Iedereen zei: "O, die heeft het aas opgegeten!" Toen hebben ze hem doodgeemaakt en ze zijn naar huis gegaan.

Auto wassen

Een mevrouw was eens haar auto aan het wassen. Ze zei: "Als ik de auto gewassen heb, ga ik ergens naar toe." Ze haalde een emmer water.

Naast de auto was een goot. Het was een kleine goot en er zat niet veel water in, alleen modder. Nauwelijks was ze begonnen te wassen of daar viel ze in de goot! "Oho," zei ze, "hoe kom ik nu toch te vallen? En nu ben ik nog nat ook."

Toen zag ze dat ze vanachteren onder de modder zat. Maar ze zei: "Laat maar zitten. Ik ga eerst de auto wassen en dan ga ik baden." En terwijl ze de auto waste, droop de modder uit haar kleren.

Sjarda en Tjietra

Er was eens een meisje dat Sjarda heette. Ze ging dagelijks naar school. Haar vriendin heette Tjietra. Ze kregen les van een juffrouw. Als ze iets niet wisten, begon de juffrouw te scheeuwen. Dat vonden de kinderen helemaal niet fijn.

Op een dag praatten die twee er met elkaar over: "Ze komt immers elke dag langs ons huis?" De ander zei: "Ja, daar zeg je zoiets. Weet je wat. Laten we een grote berg zand op de weg maken. Als ze dan aan komt fietsen, rijd ze vast tegen die berg op en dan valt ze ondersteboven. Dat zal haar leren hoe ze ons les moet geven." Zo gezegd, zo gedaan.

Maar toen de vader van Tjietra die middag thuis kwam, zag hij een berg zand op de weg. Hij pakte een schop en maakte alles weer gelijk. Toen hij thuis kwam zei hij tegen z'n vrouw: "Ik heb het zand op de weg weer verspreid zodat er niemand over valt."

Sjarda en Tjietra hoorden dat en ze schaamden zich. Vader had aan anderen gedacht en dat is toch veel beter.

Gras

In de regentijd doet de groente het niet zo goed op het land. Maar het onkruid groeit juist heel goed! Je ziet op het groenteveld een heleboel onkruid opschieten. Je kan aan het uittrekken blijven tot je er moe van wordt. En als je denkt dat je klaar bent, zie je dat het al weer begint op te komen.

Je zou nog het beste een koe los kunnen laten op zo'n veld. Die eet dan alles op en je hoeft geen onkruid meer te wieden.

De bejaarden en de aap

Er is ergens een bejaardenhuis. Achter dat gebouw is een stuk onbebouwd land en ook een zwamp waar misschien wel vis in zit.

Op een dag was het etenstijd voor de bejaarden en de tafel was gedekt met borden en glazen. Maar de bejaarden waren er nog niet. Toen is uit de wildernis achter het huis een aap gekomen en die heeft een bord opgepakt. Hij dacht natuurlijk dat hij iets te eten zou vinden. Maar opeens liet hij het bord vallen zodat het brak. De mensen keken op om te zien wie er iets gebroken had. Daar zagen ze de aap in de wildernis verdwijnen!

Op een andere dag gebeurde er weer iets. De aap pakte de deurmat van 'e'en van de bejaarden op en nam hem mee. Maar iemand holde er achteraan en pakte hem af. De aap dacht: "Waarom nemen die lui mij toch m'n spullen af?"

Weer een andere keer zaten de mensen te eten toen de aap kwam en hij 'e'en van de dames over haar been begon te aaien om wat te eten te krijgen. De vrouw schrok en begon te gillen. En de aap ging er vandoor.

Toen hebben ze de politie opgebeld. Die kwam en hij heeft hem gevangen en meegenomen. Hij heeft hem in een kooi gezet en zorgt goed voor hem.

De haan en de hen

Een haan en een hen woonden samen in een hok. Als het morgen werd, maakte de hen de haan wakker en zei: "Kraai jij vandaag niet? Het is al morgen." Dan antwoordde de haan: "Ik sliep zo vast." Daarna ordende hij z'n veren en kraaide luid. Zo werden alle mensen wakker. De hen zei: "Zie je wel, je kunt het best. Nu zullen we eten krijgen." En de hen en de haan kregen hun ochtendvoer.

Toen ze klaar waren zeiden ze tegen elkaar: "We hebben lekker veel gegeten, h'e? Onze hele buik vol." Daarop zei de hen: "Zeg haan, ik ga even een ei leggen, hoor." "Ga je gang," zei de haan. En jawel, de hen legde een ei. De haan begon weer te kraaien. En de mensen kwamen om het ei te halen.

De avondboterham

Op een dag ging ik naar mijn oma. Ze woont alleen. Toen we onze avondboterham zaten te eten, voelde ik iets op mijn arm kriebelen. Ik dacht dat het een kakkerlak was of zoiets en ik gaf een gil! Maar het was de poes en die schoot met een vaart weg. Ik begon te lachen en riep het dier en gaf het een stukje kaas. Hij at het op en vond het erg lekker.

Toen hij klaar was met eten sprong hij op een stoel en ging zich zitten baden. Hij dacht bij zichzelf: "Laat ik me maar baden, anders laat m'n bazin me straks niet op haar bed slapen." Nadat hij schoon was zei z'n bazin: "Kom slapen en laten we een laken overdoen, anders steken de muskieten en dan worden het bulten."

Zo sliepen oma en de poes de hele nacht.

Onder de manjaboom

Er was eens een manjaboom waaraan veel vruchten hingen. Hij stond langs de weg. Alle kinderen van het dorp kwamen steeds kijken of de manja's al rijp waren. Ze hielden van manja's.

Elke dag kwamen de kinderen en ze zochten ook onder de boom. Daar vonden ze er een paar. Ze namen ze mee naar huis en lieten ze aan hun ouders zien. Ze zeiden: "Kijk, de manja's zijn rijp."

Maar vader zei: "Jawel, kinderen, maar luister. Jullie moeten niet onder die boom gaan. Als het gaat waaien krijg je een manja op je hoofd."

Toch gingen de kinderen van het dorp onder de boom manja's oprapen. Sommige kinderen begrepen niet dat ze een manja op hun hoofd konden krijgen. Toen ging het waaien en 'e'en kind kreeg een manja op z'n hoofd. Hij greep naar z'n hoofd en ging naar huis. Daar aangekomen begon hij te huilen. Z'n moeder vroeg: "Wat is er gebeurd?" Hij antwoordde: "Ik heb een manja op m'n hoofd gekregen." Z'n moeder waste z'n hoofd met water en bond er een doek om. "Ga nu maar slapen," zei ze.

De koning en de koningin

Er waren eens een koning en een koningin. Op een keer was hun rijst rijp, dus gingen ze oogsten. Ze hadden ook een hond die Motie heette.

Toen ze gingen oogsten zei de koningin tegen haar man: "Neem Motie maar niet mee." Maar de koning zei: "Wat moet die hond alleen thuis doen?" "Goed," zei ze, "neem hem dan maar mee."

Toen ze op de akker kwamen, zeiden ze tegen Motie: "Ga onder de kokospalm zitten." Hij ging er rustig zitten. De koningin had hun eten meegenomen en dat zette ze ook onder de boom. Ze zei daarbij tegen de koning: "Dat eet Motie niet op, zo is hij niet." En ze gingen samen oogsten.

Maar toen die twee kwamen eten, zagen ze dat Motie alle rijst en de toespis opgegeten had. De koningin zei: "En ik zei nog wel dat Motie het niet op zou eten. Wat moeten wij nu eten?"

De ezel en zijn buurvrouw

Er was eens een ezel. Hij dacht dat hij heel slim was en zei: "Ik kan wel klok kijken." Hij haalde de wekker bij zijn buurvrouw weg. Hij zette hem op tafel en zei: "Ik verslaap me elke morgen en niemand komt me wakker maken. Nu zal ik de wekker zetten voor ik ga slapen."

In de vooravond zocht de buurvrouw naar haar wekker, maar ze kon hem niet vinden. En de ezel zette hem intussen op

twaalf uur. Hij dacht: "Als hij afloopt, is het morgen." Hij zette hem naast zich neer en ging slapen.

Midden in de nacht liep de wekker af. En de buurvrouw hoorde hem vanuit haar huis ook en dacht: "Waar loopt mijn wekker af?" De ezel was ook wakker geworden en zei: "Maar het is nog helemaal geen morgen." De buurvrouw kwam in het donker naar de ezel toe en zei: "Jij hebt mijn wekker meegenomen." "Ja, buurvrouw," zei de ezel. "Nu zijn we allebei wakker." De buurvrouw zei: "Jij weet hem niet te zetten." "Nee, buurvrouw," zei de ezel beleefd. Toen zei ze: "Nu dan, geef me die wekker. Vanaf vandaag zal ik je elke morgen wekken." En ze dacht bij zichzelf: "Je bent een echte ezel."

De geboorte van de baby

Er was een man die een vrouw had en hun eerst baby was op komst.

Toen de tijd gekomen was zei z'n vrouw: "Nu gaat de bevalling beginnen." De man ging iemand met een auto halen en bracht z'n vrouw naar de dokter. Deze nam haar mee naar binnen. Er was in zijn huis een kamer waar vrouwen hun baby konden krijgen. Tegen de man zei hij: "Blijf maar buiten." De man ging buiten zitten wachten.

Een uur later, toen de dokter de deur open deed, keek de man snel naar binnen en zag dat z'n vrouw nog niet kwam. Hij vroeg de dokter: "Waar is mijn vrouw? Het is al namiddag." De dokter antwoordde: "Ga maar naar huis en kom morgenochtend terug." De man ging naar huis, maar die nacht kon hij niet slapen.

De volgende morgen ging hij al vroeg weer naar de dokter. Toen de kamerdeur openging, zag hij z'n vrouw op een stoel zitten met een baby in haar armen! Hij nam snel de baby over en met z'n drie:en gingen ze naar huis.

Daar zorgde de man heel goed voor z'n vrouw en de baby. Hij waste de kleren en hing ze op. Hij kookte eten en hij deed de afwas. Die twee waren heel blij en zeiden: "We gaan ons kind goed opvoeden."

De koe en het kalf

Er waren eens een koe en haar kalf. Die twee braken eens uit de wei en verschenen plotseling op de weg. Daar reden veel auto's. De koe en het kalf huppelden van hier naar daar over de weg. En toen ze moe werden, bleven ze midden op de weg staan. De koe zei tegen het kalf: "Ga aan de kant," maar zelf bleef ze midden op de weg staan.

Een man zag wat er gebeurde. Hij ging de koe vangen. Maar zodra hij het touw beet had, trok de koe aan haar touw en bleef een eindje verder staan. Een andere man pakte het touw ook en weer trok de koe, zodat de man kwam te vallen.

Tenslotte kwamen er een aantal mannen die het touw grepen en de koe aan een stevige boom bonden. En het kalf vinggen ze ook. Ze brachten de twee weer in de wei en sloten het hek goed af.

